

رابطه حسابداری قضایی با سلامت اقتصاد (پوشویی)

روح الله وفایی پور*

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۳/۰۱ تاریخ چاپ: ۱۳۹۹/۰۳/۱۷

چکیده

حسابداری قضایی به عنوان یک شاخص منحصر به فرد در جهت کشف واقعیات و کشف تقلب جهت روش شدن حقایق می‌تواند نقش ویژه‌ای داشته باشد. لذا تحقیق حاضر با هدف رابطه حسابداری قضایی با سلامت اقتصاد (پوشویی) انجام گرفته است. به لحاظ هدف از نوع مطالعات کاربردی و از لحاظ روش از نوع مطالعات توصیفی - پیمایشی می‌باشد. بدین منظور جامعه آماری ۱۰۰ نفر از قضايان مشغول به فعالیت مسائل مالی در دادگاه‌های حقوقی در نظر گرفته شده است که با استفاده از روش نمونه گیری مورگان ۸۰ نفر به عنوان حجم نمونه در نظر گرفته شد. جهت بررسی هدف پژوهش و تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS22 استفاده شده است. نتایج آزمون فرضیه‌ها و تجزیه و تحلیل داده‌ها حاکی از این است که بین متغیرهای سلامت اقتصاد (پوشویی)، کاهش اختلال در روند سرمایه گذاری و افزایش بنیان اقتصادی با حسابداری قضایی رابطه معناداری و مستقیم وجود دارد.

کلید واژه

حسابداری قضایی، پوشویی، بنیان اقتصادی، سرمایه گذاری

* دکتری حسابداری، گروه حسابداری دانشگاه آزاد اسلامی واحد کازرون، شیراز، ایران. نویسنده مسئول (r.vafaei231@gmail.com)

۱. مقدمه

سلامت اقتصاد به وسیله عوامل مختلفی همچون گسترش فاصله طبقاتی، توزیع نامتقارن درآمد و ثروت، جمعیت و پدیده پولشویی و ... تهدید می شود که این عوامل جز علایم آسیب سازی رفاه اجتماعی و اقتصادی است. در مطالعات مربوط به نقش سرمایه انسانی در رشد اقتصادی تأکید اصلی بر سرمایه گذاری درآموزش افراد بوده و نقش سرمایه گذاری بر شاخصهای سلامتی به صورت جدی مورد بررسی قرار نگرفته است. پدیده پولشویی به عنوان فعالیت غیرقانونی است که با جلوه دادن پول‌های کثیف به صورت قانونی بر وضعیت اقتصاد و توسعه جامعه تاثیرگذار می‌باشد. اخلال در نوسانات نرخ ارز و نرخ بهره از جمله پیامدهای منفی پولشویی می‌باشد و همچنین می‌تواند ریسک احتیاطی بالا، تغییرات غیرقابل توضیح در تقاضای پول، اثرات منفی روی معاملات مالی قانونی، نوسانات زیاد سرمایه‌ای بین المللی و نرخ ارز را به همراه داشته باشد. طبق تخمین صندوق بین المللی پول و بانک جهانی، درآمدهای نامشروعی که توسط پولشویان در چرخه تطهیر و پولشویی همچنین طی این دو مرحله قرار می‌گیرند و با جهانی شدن اقتصاد، آزادسازی جریانهای سرمایه بین المللی، توسعه بانکداری الکترونیکی و ابداع و به کارگیری ابزارهای جدید الکترونیکی برای نقل و انتقال وجوده در سطح بین المللی، پولشویی نیز تا حدودی تسهیل شده است. از این رو، مقابله با پولشویی نیازمند عزم جهانی و همکاری کلیه کشورها است (میرزاده و همکاران، ۱۳۹۴). فساد اقتصادی به عنوان یکی از پدیده‌هایی است که سلامت اقتصاد را با چالش همراه می‌کند. در واقع فساد اقتصادی پدیده‌ای است که در همه جوامع یافت می‌شود؛ اما تاثیرات منفی آن در کشورهای در حال توسعه به مراتب بیشتر از کشورهای توسعه یافته است (حساس یگانه و همکاران، ۱۳۹۵). لذا ضرورت توجه به فرآیند پولشویی و وجود تقلب در امر حسابرسی منجر به ظهور حسابداری قضایی گردید. حسابداری قضایی جهت حل و فصل اختلافات حقوقی مطرح شده بر علیه حسابرسان متقلب، از رسایی‌های مالی شرکت‌هایی بزرگ آمریکایی همچون انرون، وردکام و تایکو در طی سال‌های اخیر و همچنین گسترش روزافزون تقلبات و طرح دعاوی جدی بر علیه حسابرسانی که مسئولیت‌های قانونی خود را به صورت درست انجام نداده اند، می‌باشد. این امر منجر به کاهش اعتماد عمومی جامعه نسبت به عملکرد صحیح حرفه حسابداری و حسابرسی در چند سال اخیر شده است (چالاکی و همکاران، ۱۳۹۴). با توجه به نقش سلامت اقتصاد در هر جامعه، فساد اقتصادی از مواردی است که می‌توان در هر جامعه ای با آن روبرو شد. به گونه‌ای که فساد اقتصادی از جمله پولشویی بر سلامت اقتصاد دارای تاثیرات منفی می‌باشد بگونه‌ای که این تاثیرات در کشورهای در حال توسعه بیش از کشورهای توسعه یافته می‌باشد (حساس یگانه و همکاران، ۱۳۹۴). با توجه به مطالعات گستردۀ و پیشرفت‌های وسیع در امر حسابداری جهت افزایش سلامت اقتصاد و مبارزه با پولشویی با توجه معايب‌ها و تهدیداتی که پولشویی می‌تواند برای یک جامعه داشته باشد، مقوله حسابداری و حسابرسی در یک جامعه نیازمند خبرگان و متخصصانی است که با ارائه معلومات فنی و تخصصی لازم، حقیقت موضوع را روشن نمایند؛ بنابراین رجوع به کارشناسان و خبرگان حسابرسی جهت انجام تحقیقات و کشف واقعیات در مباحث مالی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. حسابداری قضایی به عنوان یک شاخص مهم در جهت کشف واقعیات وجود تقلب به روشن شدن حقایق به دادگاه قضایی می‌تواند نقش ویژه-

ای داشته باشد. لذا هدف اصلی پژوهش حاضر بررسی رابطه حسابداری قضایی با سلامت اقتصاد (پولشویی) می‌باشد. لذا بدین منظور جهت هدف اصلی، پژوهش حاضر بدنبال پاسخگویی به سوالات زیر می‌باشد:

۱. آیا بین حسابداری قضایی و سلامت اقتصاد (پولشویی) رابطه معناداری وجود دارد؟
۲. آیا بین حسابداری قضایی و کاهش اختلال در روند سرمایه‌گذاری رابطه معناداری وجود دارد؟
۳. آیا بین حسابداری قضایی و افزایش بینان اقتصادی شرکت‌ها رابطه معناداری وجود دارد؟

۲. مبانی نظری

فساد مالی از مباحثی است که در کشورهای صنعتی به موضوعی سیاسی دائمی تبدیل شده است و به طور وسیعی مورد توجه اقتصاددانان و متخصصان قرار گرفته است و در سطح کلان، نظر به اهمیت پیشگیری و مبارزه با این پدیده مجرمانه، تدابیر و اقداماتی چه در سطح بین‌المللی و منطقه‌ای بوسیله سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای مانند اتحادیه آفریقا، شورای اروپا، شورای همکاری گمرکی، اتحادیه اروپا، جامعه دولتها عرب، سازمان همکاری و توسعه اقتصادی و سازمان‌های دولتها آمریکایی اتخاذ گردیده است (باقرزاده، ۱۳۹۲). سلامت اقتصاد دارای شاخص‌های مختلف می‌باشد که بر اساس این شاخص‌ها می‌توان سلامت جامعه را بر اساس آن سنجید. از جمله شاخص مربوط به سلامت اقتصاد می‌توان مبارزه با پولشویی، مبارزه با فساد، بهبود روند سرمایه‌گذاری در سطح کشور، افزایش بینان اقتصادی کشور، تامین و ارتقای سلامت افراد جامعه و ... را نام برد. یکی از مهم‌ترین پارامترهای مؤثر بر عملکرد نیروی انسانی نقش سلامت فردی در ارتقای سطح اقتصادی یک کشور است (گریسون^۱ و همکاران، ۲۰۱۸). بنا بر گفته گاتلیب^۲ (۲۰۱۶) زمانی که شرکت انرون در آمریکا با رسوایی مالی مواجه شد و سرمایه شرکت از بین رفت، حسابرسان دارای وظایفی همچون پشتیبانی از سرمایه‌گذاران، صندوق‌های بازنیستگی، کارمندان و شرکت‌های بیمه‌ای داشتند اما به دلیل تقلب حسابرسان شرکت در معرض ورشکستگی قرار گرفت. لذا یکی از مشکلات اساسی در دنیای امروز تقلب محسوب می‌شود. موسسه بازرگانی رسمی تقلب آمریکا (ACFE) در طی گزارشی در سال ۲۰۱۱ میلادی میزان تقلب های جهان را قریب ۳/۵ تریلیون دلار برآورد نموده است که این امر ناشی از اعمال غیر قانونی چون پولشویی، اختلاس، گزارشگری متقابله و ... بوده است (باسین، ۲۰۱۳). برادفورد^۴ و همکاران (۲۰۱۷) معتقدند اقتصاد سالم با تخصیص مناسب سرمایه و افزایش بهره‌وری، در رونق بازار و همچنین کاهش فساد و تقلب در اقتصاد نقش بسزایی دارد. سلامت اقتصاد به عنوان یکی از ضروریات هر جامعه است. جامعه‌ای که از سلامت اقتصاد برخوردار باشد، فساد و تقلب از جمله پولشویی کمتر مواجه می‌شود یکی از معضلات اقتصاد در دنیای امروزی که سلامت اقتصاد را با مشکلات و چالش‌هایی مواجه نموده است، پولشویی می‌باشد که به عنوان فعالیت غیر قانونی و ناسالم در اقتصاد شناخته شده است که در طی انجام آن پول‌های کثیف ناشی از اعمال خلاف، به پول‌های به ظاهر تمیز تبدیل و وارد اقتصاد رسمی می‌شوند. طبق گزارش صندوق بین‌المللی پول، ۲ تا ۵ درصد تولید ناخالص جهانی در اختیار مجرمان قرار دارد؛ به عبارت دیگر مجرمان با شستشوی حجم انبوهی از عواید حاصل از جرم، وارد کردن آن به اقتصاد رسمی، ظاهر

¹. Garrison

². Gottlieb

³. Bhasin lal

⁴. Bradford

قانونی دادن و کنترل آن، کسب و کار مجرمان را توسعه می‌دهند. پدیده پولشویی تحت تاثیر عوامل مختلف است و حلقه‌ای از جریان منفی است که کل ساختار اقتصاد بخصوص فرآیند مالی و پولی را مورد هجوم قرار می‌دهد. (سرداری و همکاران، ۱۳۹۴). یکی از مهمترین شاخص‌های سلامت اقتصاد نرخ رشد اقتصادی مطلوب است که مورد توجه بسیاری از دانشمندان علم اقتصادی قرار گرفته شده است. نرخ رشد مثبت در کشورهای غنی به معنی درآمد بالاتر، سود بیشتر، استغال بیشتر و فرصت‌های کسب و کار گسترده تر است. در کشورهای فقیر نیز نرخ رشد مثبت، می‌تواند مردم آن کشور را از فقر خارج سازد (بافنده و همکاران، ۱۳۹۵). اهمیت چالش مخارج بهداشتی و در حوزه اقتصاد سلامت، به دلیل رابطه متقابل مخارج بهداشتی و رشد است که از دو جنبه مستقیم و غیر مستقیم بررسی می‌گردد. در رویکرد تاثیرگذاری مستقیم، اگر مخارج بهداشتی به عنوان یک سرمایه گذاری برای اباحت سرمایه‌های انسانی تلقی گردد، در آن صورت با در نظر گرفتن سرمایه انسانی به عنوان موتور رشد اقتصادی، هر افزایش در مخارج بهداشتی از طریق بهبود در موجودی سرمایه انسانی، افزایش دؤامد را در پی خواهد داشت. در رویکرد تاثیرگذاری غیر مستقیم، افزایش در مخارج بهداشتی منجر به افزایش امید به زندگی، طول عمر و کاهش روزهای کاری گردیده که نیروی کار به خاطر بیماری از دست می‌دهد و موجات افزایش عرضه نیروی کار و تولید فراهم خواهد آورد (سلاطین و همکاران، ۲۰۱۷). میرزاده و همکاران (۲۰۱۶) اشاره می‌کند که پولشویی می‌تواند آثار زیانبار مختلفی بر سلامت اقتصاد، جامعه و سیاست همچون آلوده شدن و بی ثباتی اقتصاد تضعیف بخش خصوصی و برنامه‌های خصوصی سازی، کاهش کنترل دولت بر سیاست‌های اقتصادی، فاسد شدن ساختار حکومت، بی اعتمادی مردم، بی اعتباری دولتها و نهادهای اقتصادی کشور و ... داشته باشد. لذا با وجود آثار زیانبار پدیده پولشویی و اهمیت افزایش سلامت اقتصاد مبارزه با پول شویی دارای اهمیت بسیار ویژه‌ای می‌باشد و بدین منظور توجه سیاستگذاران و دولتمردان کشور جهت مبارزه با پدیده پولشویی امری ضروری است تا امنیت و ثبات اقتصادی را برای کشور به ارمغان بیاورد. یکی از اقدامات مناسب جهت استفاده قانونی از پولهای کثیف تطهیر پول است که روند طبیعی فعالیتهای اقتصادی را مختل کرده و به مخاطره می‌اندازد. پولشویی می‌تواند از قلمرو یک کشور فراتر رود، لذا مبارزه با پدیده پولشویی برای شفاف‌سازی اقتصادی و ایجاد شرایط پایدار جهت بهبود سلامت اقتصاد یک امر لازم و ضروری است، با فاصله گرفتن اقتصاد از شرایط زمینه مناسب برای فعالیتهای پول شویی فراهم می‌شود. مهمترین خطر پول شویی در یک اقتصاد غیر اجرایی شدن سیاست‌های اقتصادی و اجتماعی و تهدید اقتصاد ملی است. کاهش بودجه دولت از جنبه درآمدهای مالیات، نوسان جریان سرمایه، نرخ ارز و نرخ بهره و ... سبب می‌شود که سیاست‌های اقتصادی، کارآمدی خود را از دست بدهند و بازار رقابت بیش از پیش خارج شده و فعالان اقتصادی و کارآفرینان توان رقابت و سرمایه‌گذاریهای مولد را از دست بدهند و با این روند بازده اقتصادی در هر مرحله کمتر از قبل گردد (عمر^۱ و همکاران، ۲۰۱۵). در طی سال‌های اخیر، به علت انگشت اتهام به سمت حسابسان به دلیل ورشکستگی ناشی از تقلب حسابرسی قضایی به منظور تمرکز بر روی کشف تقلب‌ها مورد توجه زیادی قرار گرفته است (باسین^۲، ۲۰۱۳). در ایران رسوایی‌های مالی وجود داشته است که می‌توان به پرونده‌های چند هزار میلیارد تومانی اشاره نمود. لذا با وجود این جرائم مالی عظیم نیاز به کنترل پولشویی از طریق حسابداران

¹. Omar². Bhasin lal

قضایی امری ضروری به نظر می‌رسد (دارابی و همکاران، ۱۳۹۶). حسابدار قضایی، حسابدارانی هستند که بعد از اتهام و شکایت که منجر به پیدا شدن شواهد و مظنونین تقلب می‌شود، آغاز به کار می‌کنند. حسابرسان قضایی افراد با تجربه، آموخته دیده و آگاه هستند که در تمام مراحل مختلف تحقیق به دنبال کشف تقلب هستند (دارابی و همکاران، ۱۳۹۶). از نظر کلین من^۱ و همکارانش (۲۰۱۱) حسابداری‌حسابرسی قضایی نظامی است که با مدلها، روشهای روشی های بازرگانی مخصوص به خود می‌باشد که به جستجوی چشم اندازهایی مطمئن، معابر و حمایتی است تا بتواند از آنها در دادگاه به عنوان شواهدی مورد تایید قانون استفاده کند. در واقع بعد از اتهام و شکایت که منجر به پیدا شدن شواهد و مظنونین تقلب می‌شود، حسابداران قضایی آغاز به کار می‌کنند. در حقیقت در طی سال‌های اخیر جرم‌های دارای جنبه مالی مانند جرم پولشویی توسط مجرمان یقه سفید در حال گستردگی شدن هستند، لذا با وجود چنین جرم‌هایی نیازمند حسابدارانی هستیم که بتوانند تقلب را کشف و نظام قضایی را در کشف و پیشگیری از جرم کمک نمایند (دارابی و همکاران، ۱۳۹۶). حسابداران قضایی افرادی هستند که بطور کلی تمام مراحل مختلف تحقیق به دنبال کشف تقلب هستند (بولوگنا^۲ و همکاران، ۲۰۱۰). حسابرسی قضایی به عنوان یک رشته عملی با کشف موارد ارائه نادرست، تقلبات حسابداری و حسابرسی و صورتهای مالی، فرار مالیاتی، مطالعات مربوط به ورشکستگی، اندازه گیری و عدم رعایت قوانین حسابداری مواجه است (کلین من^۳ و همکارانش، ۲۰۱۱). دو مشکل عمده در زمینه اقتصاد کشور از جمله بزرگ شدن بخش غیررسمی اقتصاد و ورود مبالغ پول‌های نامشروع از طریق بازارهای مالی رسمی به دنبال پدیده پولشویی ایجاد می‌گردد، این امر می‌تواند موجب نابودی بازارهای مالی یک کشور گردد. این درحالی است که غیر اجرایی شدن سیاست‌های اقتصادی و اجتماعی نیز از مهمترین خطرات پولشویی محسوب می‌شود. مهمترین نقش در مبارزه با جرایم پولشویی و ترویریسم بر عهده سیستم حسابداری قضایی یک کشور می‌باشد. لذا کشوری موفق می‌شود با این پدیده برخورد کند که ساختارها و آموخته‌های لازم را در این زمینه به خوبی ارائه کند و جلوگیری از ارتکاب جرم پولشویی برای کشورها بسیار دشوار است اما این امر توسط حسابداران قضایی صورت می‌گیرد (جزایری، ۱۳۹۵). چوی^۴ و همکاران (۲۰۱۳) کشف تقلب نیازمند استفاده از مجموعه مهارت‌ها و تکنیک‌های خاصی با هدف کسب شواهد در مورد تقلب است. نتایج تحقیق این دو در مورد تفاوت انتظارات از حسابرسان قضایی و مستقل این است که در تمام قراردادهای حسابرسی از متخصصان قضایی استفاده شود و دیگر اینکه حسابرسان با مهارت‌های قضایی تجهیز شوند به دیگر معنی آنها آموخت اصول و مهارت‌های حسابرس قضایی را برای حسابرسان ضروری دانستند. لذا اقتصادی که با پولشویی مواجه است، طی آن درآمد ناشی از جرائم مانند قاچاق مواد مخدر، قاچاق اسلحه و کالا، قاچاق انسان، رشوه، اخاذی، کلاهبرداری و ... را که پولی نامشروع و غیرقانونی است به پول مشروع و قانونی تبدیل می‌نماید (ساکی، ۱۳۹۳). کشورها و مجامع بین‌المللی بگونه‌ای عزم خود را جزم کرده اند تا با این پدیده و آثار و تبعات مخرب آن مقابله نمایند. تدوین استانداردهای بین‌المللی، تهیه زیرساخت‌های حقوقی و قوانین و مقررات مرتبط، معرفی بهترین روش‌ها و روشی‌ها برای مقابله با این معضل، استفاده از فناوری‌های روز، گسترش همکاری‌های بین‌المللی و ... بیانگر

¹. Kleinman². Bologna³. Kleinman⁴. Chui

اهمیتی است که کشورها و مجامع یاد شده برای این موضوع قائل هستند. برای دادرسی در جرم پولشویی، ما هم نیازمند قضات و وکلای مسلط به نظام حقوقی هستیم و هم نیازمند حسابدارانی هستیم که هم به بخش مالی این جرائم تسلط داشته باشند و هم بتوانند نظام حقوقی را در کنند تا بتوانند به دادرسی جرم پولشویی کمک نمایند (دارابی و همکاران، ۱۳۹۶). زایسمن^۱ (۲۰۱۱) بیان نموده است که تدوین چارچوبی مشخص برای حسابداری قضایی جهت افزایش اثربخشی خدمات حسابداران و همچنین برآورده نمودن انتظارات گروههای ذینفع الزامی است تا بر اساس آن بتوان کیفیت خدمات ارائه شده توسط حسابداران قضایی را بهبود بخشد.

۳. پیشنهاد پژوهش

فاطمی (۱۳۹۸) در پژوهشی به بررسی نقش پولشویی و ارتباط آن با اقتصاد پرداختند و هدف این پژوهش بررسی آثار پولشویی بر اقتصاد - سیاست و امنیت می باشد که نتایج نشان داد چنانچه الزامات قانونی در زمینه قانونی و سرمایه گذاری وجود داشته باشد می تواند رفتارهای مجرمانه نظیر فرار مالیاتی، ارتشه و اختلاس کاهش داده و همچنین بیان کردن حسابداری قضایی ابزاری مناسب برای مقابله با پولشویی جهت کنترل اقتصاد ناسالم و تبدیل آن به اقتصاد سالم می باشد. دارابی و همکاران (۱۳۹۶) به بررسی نقش حسابدار قضایی در دادرسی جرم پولشویی پرداختند. هدف از این پژوهش بررسی نقش حسابرس قضایی در دادرسی جرم پولشویی هستیم. نتایج حاکی از آن است که حسابداری قضایی در دادرسی جرم پولشویی در مقطع دکتری موثرتر از حسابداری قضایی در مقطع ارشد است. همچنین حسابداری قضایی در دادرسی جرم پولشویی با سوابع خدمتی بالا موثرتر از حسابداری قضایی با سوابع کم است. ولی پور (۱۳۹۶) در پژوهشی با عنوان شناسایی و رتبه بندی عوامل موثر بر پولشویی با رویکرد فرآیند تحلیل شبکه‌ای فازی نتایج نشان داد که معیارهای مهم در پولشویی، درآمد سرانه، بار مالیاتی و رشد قیمت کالاهای مصرفی است. در نتیجه با توجه به این روش سیستم مالیاتی و کد اقتصادی، کارآمدسازی نظام مالیاتی کشور، برقراری انضباط مالی، نظارتی و مالیاتی، نظارت بر خرید انواع دارایی‌های مالی، به نظم در آوردن فعالیت معاملات خارجی و نمایندگی شرکت‌های خارجی، اصلاح قانون چک، نظارت بر فعالیت‌های بانکی و سایر موسسات مالی و شناسایی صاحبان اصلی منابع تاثیرات مثبتی گذاشته است. صادقو و همکاران (۱۳۹۵) در مطالعه‌ای با بررسی چالش‌ها و کاستی‌های مبارزه با پولشویی در حقوق ایران نشان داد که اولین گام موثر در راستای تقویت و بهبود نظام حسابداری حقوقی به منظور افزایش سلامت اقتصاد و مبارزه با پولشویی شناسایی چالش‌ها و خلاء‌های موجود می باشد. حساس‌یگانه و همکاران (۱۳۹۴) در پژوهشی به بررسی رابطه میان نقش نظارتی حسابرسان و ارتقای سلامت نظام اداری پرداختند. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که بین نقش نظارتی حسابرسان و ارتقای سلامت نظام اداری رابطه معناداری وجود دارد به گونه‌ای که بر رابطه مستقیم بین متغیرهای نظارت حسابرسان (اخلاق و آیین رفتار حسابداران، برنامه‌ریزی، نظارت بر کنترل‌های داخلی و نظارت بر حسابرسی داخلی) و متغیرهای سلامت اداری (قانون گرایی، پاسخ‌گویی، شفافیت، سلامت و یکپارچگی) تاکید دارد. چالاکی و همکاران (۱۳۹۴) در مطالعه‌ای با بررسی حسابداری قضائی و نقش آن در پیشگیری و کشف تقلب نشان دادند که فساد و تقلب پدیده‌های پیچیده، چند بعدی و با

^۱. Zysman

آثار و علل متفاوت می باشند که می توانند پیامدهای محربی را برای واحدهای تجاری و اجتماع به دنبال داشته باشند. ایجاد چنین حرفه ای می تواند ابزاری برای تحقق بخشیدن به اهداف اقتصاد مقاومتی - شفاف سازی اقتصاد و سالم سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت ها و زمینه های فسادزا در حوزه های پولی، تجاری، ارزی و... (بند ۱۹ سیاستهای کلی اقتصاد مقاومتی) - گردیده و گامی در راستای بهبود نظام مالی و اداری کشور باشد. سرداری و همکاران (۱۳۹۴) به بررسی پولشویی در بازار سرمایه پرداختند. در این مطالعه آمده است که پولشویی یکی از فعالیت های ناسالم اقتصادی است که تکمیل کننده فعالیت های مجرمانه به حساب می آید و می تواند بر روایت اجتماعی و سیاسی آنها را نیر تحت تاثیر منفی و زیانبار خود قرار دهد. شنیخات و خان^۱ بررسی وضعیت آموزش حسابرسان قضایی در اردن پرداخته و چارچوبی را برای آموزش حسابرسان قضایی پیشنهاد کردند. آنها اعلام کردند نظام آموزشی باید خود را برای مواجهه با نیازهای جامعه آماده سازد و آموزش اصول و مبانی حسابرسی قضایی در سرفصل های آموزشی اقدامی مفید در این باره است. باسین^۲ طی پژوهشی پرسشنامه ای که در هند انجام شد، ویژگیهای مورد نیاز حسابرسان قضایی را در کشورهای در حال توسعه مورد بررسی قرار داد و اعلام کرد مهارت‌های پایه ۸ حسابداری و حسابرسی برای حسابرسان قضایی کافی نیست و بایستی دانشگاهها در برنامه آموزشی خود تجدید نظر کنند و مهارت‌هایی مورد نیاز حسابرسان قضایی را به آن بیافرایند. مودوگو^۳ و همکاران (۲۰۱۳) پس از بررسی در باره حسابرسی قضایی در نیجریه اعلام کردند جامعه حسابداری و دانشگاهی نیجریه بایستی از حسابرسی قضایی را به گونه ای تخصصی مورد آموزش قرار دهنند. آنها همچنین اعلام کردند دولت نیز بایستی از حسابرسان قضایی حمایت کند. اوزیلی^۴ (۲۰۱۵) در مقاله ای با عنوان حسابداری قضایی پرداخته است. همچنین او در این پژوهش به بررسی این امر پرداخت که چرا میان صاحبنظران دانشگاهی در رابطه با مقررات مربوط به کشف تقلب اختلاف نظر بسیاری وجود دارد؟ ایسا^۵ و همکاران (۲۰۱۵) در پژوهشی به بررسی ریسک پولشویی: از منظر بانکداران و تعدیلگران پرداختند. نتایج نشان داد ریسک پولشویی یک خطر واقعی در موسسات بانکداری است و مدیران خط مقدم باید به اندازه کافی در انجام وظایف خود دارای صلاحیت باشند. حتی اگر موسسات بانکداری مجهز به راه حل های مدیریت ریسک خود کار باشند، تخصص انسانی در ارزیابی ریسک پولشویی ضروری است. حبیب و همکاران^۶ (۲۰۱۷) در پژوهشی با عنوان پول شویی و هزینه های حسابرسی نشان داد که شرکت هایی که در ایالات متحده آمریکا با نرخ بالای پول نقد به حساب می آیند، هزینه های حسابرسی بیشتری را پرداخت می کنند. در نتیجه مشخصات متفاوتی از پروکسی های پولشویی و تعدادی متغیرهای کنترل کننده در سطح شرکت و دولتی پایدار است، از متغیرهای حذف شده به عنوان علیت معکوس یا مشکلات ناسازگاری مدل ایجاد می شود. بارن و همکاران^۷ (۲۰۱۸) در پژوهشی با عنوان قاچاق مواد مخدر، پولشویی و چرخه کسب و کار بیان کردند. هدف از این

^۱. Shanikat & Khan^۲. Bhasine^۳. Modugu^۴. Ozili^۵. Isa^۶. Habib et al^۷. Barone et al

پژوهش تحلیل تاثیر چرخه اقتصاد کلان بر سرمایه توسط جرائم سازمان یافته با استفاده از برآوردهای بازار جهانی مواد مخدر است. نتایج نشان داد که کل سرمایه غیرقانونی چرخه کسب و کار از طریق یک ضریب سرمایه تحت تاثیر قرار می‌گیرد. در نتیجه سرمایه غیرقانونی از طریق چرخه کسب و کار به طور عمدۀ با ضریب سرمایه در جهت کنترل مدیریت پولشویی تحت تأثیر قرار می‌گیرد که به نوبه خود بستگی به نرخ بهره دارد.

۴. روش پژوهش

این پژوهش از نوع طرح توصیفی - پیمایشی است، زیرا با استفاده پرسشنامه سعی بر آن است که به بررسی رابطه حسابداری قضایی با سلامت اقتصاد (پولشویی) پرداخته شود. بدین منظور جامعه این پژوهش ۱۰۰ نفر از قضات مشغول به فعالیت مسائل مالی در دادگاه‌های حقوقی در شهر تهران در دوره زمانی ۱۳۹۷-۱۳۹۶ در نظر گرفته شده است. از این میان ۸۰ نفر با استفاده از روش نمونه گیری مورگان به عنوان حجم نمونه انتخاب شدند. به منظور بررسی اهداف پژوهش از آزمون همبستگی و رگرسیون با استفاده از نرم افزار Spss22 استفاده شد. شرکت کنندگان پس از اعلام رضایت به منظور شرکت در پژوهش به پرسشنامه ای مبنی بر بررسی رابطه حسابداری قضایی با سلامت اقتصاد (پولشویی) پاسخ دادند. با توجه به اینکه ابزار گردآوری اطلاعات در این تحقیق، ابزار پرسشنامه است، نیاز بود که ابتدا روایی و اعتبار آن مورد سنجش قرار گیرد. پرسشنامه پژوهش حاضر حاوی ۲۰ سوال با طیف پنج گزینه‌ای لیکرت مبنی بر بررسی رابطه حسابداری قضایی با سلامت اقتصاد (پولشویی) می‌باشد. جهت تعیین اعتبار و روایی پرسش نامه در این تحقیق از روش اعتبار محتوی استفاده شده است. بدین منظور پرسشنامه اولیه ای با مطالعه منابع مختلف تنظیم گردید و توسط اساتید، کارشناسان و خبرگان این بخش مورد بررسی قرار گرفت. در نتیجه مواردی جهت اصلاح پیشنهاد گردید و نکات مهم و نارسا برطرف و برخی گویی‌ها که ارتباط کمتری با اهداف تحقیق داشتند، اصلاح شد و پرسشنامه نهایی تدوین گردید. از طرفی جهت بررسی پایایی که به دقت، اعتقاد پذیری و ثبات نتایج آزمون اشاره می‌کند و نشان دهنده این مطلب است که تا چه اندازه ابزار اندازه گیری ویژگی‌های باثبات و یا ویژگی‌های متغیر آزمودنی را می‌سنجد از آلفای کرونباخ استفاده است که با بهره گیری از نرم افزار Spss22 محاسبات لازم انجام و مشخص گردید که پرسشنامه تهیه شده از پایایی ۸۹ درصد برخوردار می‌باشد که این مقدار قابل قبول است.

جدول ۱. محاسبه پایایی پرسشنامه

آلفای کرونباخ	تعداد سوالات	پرسشنامه
۰,۸۹	۲۰	رابطه حسابداری قضایی با سلامت اقتصاد (پولشویی)

۵ یافته‌های پژوهش

در این قسمت به بررسی دست آوردهای توصیفی در مطالعه حاضر پرداخته شده است. یافته‌های توصیفی شامل آماره‌های توصیفی می‌باشند. در ادامه به بررسی هر یک از این شاخص‌ها برای تک تک متغیرهای موجود در این مطالعه پرداخته شده است.

جدول ۲. آماره های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	میانه	حداکثر	حداقل	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی
حسابداری قضایی	۳,۲۳۰۰	۳	۵	۱	۰,۶۷۵	۰,۲۱۹	۰,۲۷۶
سلامت اقتصاد (پولشویی)	۳,۴۹۷۵	۳,۴	۵	۱	۰,۶۵۹	-۰,۰۵۳	-۰,۴۵۵
کاهش اختلال در روند سرمایه گذاری	۳,۸۶۰	۴	۵	۱	۰,۷۸۰	-۰,۴۷۶	-۰,۴۹۱
افزایش بنیان اقتصادی شرکت‌ها	۳,۹۲۷۵	۴	۵	۱	۰,۸۲۹	-۰,۶۹۴	۰,۲۵۰

با توجه به داده های موجود در جدول شماره ۱ درباره هر یک از متغیرهای پژوهش می توان به بررسی هر یک از این شاخص ها پرداخت. همانگونه که مشاهده می شود بیشترین میانگین متعلق به متغیر افزایش بنیان اقتصادی شرکت‌ها و کمترین میانگین مربوط به حسابداری قضایی می باشد. مشاهده می شود که انحراف معیار نشان دهنده پراکنش اکثربیت داده ها می باشد و به بیانی دیگر پراکنش اکثربیت داده ها در مقدار میانگین به علاوه و منهاهی انحراف معیار می باشد. ضریب کجی یا چولگی شاخصی است که مقدار کجی را مشخص می کند. مقدار آن بین -3 و $+3$ تغییر می کند. اگر چولگی صفر باشد، توزیع متقارن است که برای کلیه متغیرهای پژوهش در بازه استاندارد قرار دارد. مقدار کشیدگی با استفاده از متغیر Kortisus برای تمام متغیرهای پژوهش نیز نرمال می باشد.

۱-۵. بررسی طبیعی بودن توزیع داده‌ها

این پژوهش از آزمون معترض کلموگروف- اسمیرنوف جهت بررسی نرمال بودن توزیع متغیرهای اصلی استفاده می شود.

جدول ۳. تست نرمالیته متغیرها

متغیر	نوع توزیع به کار گرفته شده	معناداری	سطح	مقدار خطأ	تایید فرضیه	نتیجه
حسابداری قضایی	نرمال	۰,۰۹۲	۰/۰۵	H_0	نرمال	نرمال
سلامت اقتصاد (پولشویی)	نرمال	۰,۱۰۲	۰/۰۵	H_0	نرمال	نرمال
کاهش اختلال در روند سرمایه گذاری	نرمال	۰,۱۲۱	۰/۰۵	H_0	نرمال	نرمال
افزایش بنیان اقتصادی شرکت‌ها	نرمال	۰,۱۰۱	۰/۰۵	H_0	نرمال	نرمال

با توجه به مقادیر حاصل از آماره اسمیرنوف - کلموگروف جدول ۳، می توان استنباط نمود که توزیع مورد انتظار با توزیع

مشاهده شده برای تمام متغیرها تفاوت معنی داری ندارد و بنابراین توزیع این متغیرها نرمال است. برای تجزیه و تحلیل سوال اول پژوهش مبنی بر آیا بین حسابداری قضایی و سلامت اقتصاد (پوششی) رابطه معناداری وجود دارد؟ از آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون جهت بررسی رابطه معنادار بین حسابداری قضایی و سلامت اقتصاد (پوششی) استفاده شده است که نتایج آن در ادامه گزارش شده است.

جدول ۴. ضریب همبستگی پیرسون بین حسابداری قضایی و سلامت اقتصاد (پوششی)

سلامت اقتصاد (پوششی)	حسابداری قضایی		
۰,۷۲۱	۱	ضریب پیرسون	حسابداری قضایی
۰,۰۰۰		سطح معناداری	
۸۰	۸۰	تعداد	
۱	۰,۷۲۱	ضریب پیرسون	سلامت اقتصاد (پوششی)
	۰,۰۰۰	سطح معناداری	
۸۰	۸۰	تعداد	

جدول شماره ۴ میزان تاثیر متغیر مستقل یعنی سلامت اقتصاد (پوششی) بر متغیر وابسته یعنی حسابداری قضایی را نشان می‌دهد. همانطور که مشاهده می‌کنید مقدار سطح معنی داری کوچکتر از ۰/۰۵ است بنابراین به طور کلی می‌توان گفت متغیر مستقل بر متغیر وابسته اثرگذار است. در نتیجه می‌توان گفت که بین حسابداری قضایی و سلامت اقتصاد (پوششی) رابطه معناداری وجود دارد؛ به عبارت دیگر با توجه به ضریب همبستگی مثبت سلامت اقتصاد (پوششی) می‌توان گفت حسابداری قضایی و سلامت اقتصاد (پوششی) رابطه معناداری وجود دارد و به علت داشتن ضریب مثبت، میزان تاثیرگذاری آن نیز مثبت می‌باشد و با افزایش حسابداری قضایی، سلامت اقتصاد (پوششی) بهبود خواهد یافت.

جهت معنادار بودن رگرسیون جدول ۵. آزمون

متغیر	مجموع مریعات	میانگین مریعات	درجه آزادی	F	سطح معناداری
رگرسیون	۱۸,۷۴۸	۱۸,۷۴۸	۱	۸۴,۳۳۷	۰,۰۰۰
باقی مانده	۱۷,۳۴۰	۰,۲۲۲	۷۸	-	-
کل	۳۶,۰۸۸	-	۷۹	-	-

جدول ۵ میزان تاثیر متغیر مستقل یعنی سلامت اقتصاد (پوششی) بر متغیر وابسته یعنی حسابداری قضایی را نشان می‌دهد. همانطور که مشاهده می‌کنید مقدار معنی داری کوچکتر از ۰/۰۵ است بنابراین به طور کلی می‌توان گفت متغیر مستقل بر متغیر وابسته اثرگذار است. در نتیجه می‌توان گفت که بین حسابداری قضایی و سلامت اقتصاد (پوششی) رابطه معناداری

وجود دارد؛ به عبارت دیگر با توجه به سطح معناداری حاصل از آنالیز واریانس برای فرضیه اول می‌توان گفت که بین سلامت اقتصاد (پولشویی) و حسابداری قضایی رابطه معناداری وجود دارد.

جدول ۶. آزمون برازش مدل و ضریب رگرسیون

سطح معناداری	ضریب همبستگی	ضریب تعیین
۰,۰۰۰	۰,۷۲۱	۰,۷۹

جدول ۶ بیانگر میزان ضریب همبستگی بین متغیرهای فرضیه اول مبنی بر حسابداری قضایی و سلامت اقتصاد (پولشویی) می‌باشد. همانگونه که گزارش شده است میزان ضریب تعیین برابر ۰,۷۲۱ می‌باشد. این امر بدان معنی است که سلامت اقتصاد (پولشویی) توانسته ۰,۷۲۱ درصد تغییرات متغیر وابسته یعنی حسابداری قضایی را در مدل رگرسیون نشان دهد.

نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل سوال دوم پژوهش مبنی بر آیا بین حسابداری قضایی و کاهش اختلال در روند سرمایه گذاری رابطه معناداری وجود دارد؟ با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون در ادامه گزارش شده است.

جدول ۷. ضریب همبستگی پیرسون بین حسابداری قضایی و کاهش اختلال در روند سرمایه

گذاری

کاهش اختلال در روند سرمایه گذاری	حسابداری قضایی		
۰,۳۶۷	۱	ضریب پیرسون	حسابداری قضایی
۰,۰۰۱		سطح معناداری	
۸۰	۸۰	تعداد	
۱	۰,۳۶۷	ضریب پیرسون	کاهش اختلال در روند سرمایه
	۰,۰۰۱	سطح معناداری	
۸۰	۸۰	تعداد	

جدول شماره ۷ میزان تاثیر متغیر مستقل یعنی کاهش اختلال در روند سرمایه گذاری و متغیر وابسته یعنی حسابداری قضایی را نشان می‌دهد. همانطور که مشاهده می‌کنید مقدار سطح معنی‌داری کوچکتر از 0.05 است، بنابراین به طور کلی می‌توان گفت متغیر مستقل بر متغیر وابسته اثرگذار است. در نتیجه می‌توان گفت که بین حسابداری قضایی و کاهش اختلال در روند سرمایه گذاری رابطه معناداری وجود دارد؛ به عبارت دیگر با توجه به ضریب همبستگی مثبت کاهش اختلال در روند سرمایه گذاری می‌توان گفت بین حسابداری قضایی و کاهش اختلال در روند سرمایه گذاری رابطه معناداری وجود دارد و به علت

داشتن ضریب مثبت، میزان تاثیرگذاری آن نیز مثبت می‌باشد و با افزایش حسابداری قضایی، اختلال در روند سرمایه‌گذاری کاهش خواهد یافت.

جهت معنادار بودن رگرسیون‌آزمون ۸. جدول ۸. آزمون

متغیر	مجموع مربعات	میانگین مربعات	درجه آزادی	F	سطح معناداری
رگرسیون	۴,۸۶۳	۴,۸۶۳	۱	۱۲,۱۴۸	۰,۰۰۱
باقي مانده	۳۱,۲۲۵	۰,۴۰۰	۷۸	-	-
کل	۳۶,۰۸۸	-	۷۹	-	-

جدول ۸ میزان متغیر مستقل یعنی کاهش اختلال در روند سرمایه‌گذاری بر متغیر وابسته یعنی حسابداری قضایی را نشان می‌دهد. همانطور که مشاهده می‌کنید مقدار معنی داری کوچکتر از 0.05 است بنابراین به طور کلی می‌توان گفت متغیر مستقل بر متغیر وابسته اثرگذار است. در نتیجه می‌توان گفت که بین حسابداری قضایی و کاهش اختلال در روند سرمایه‌گذاری رابطه معناداری وجود دارد.

جدول ۹. آزمون برازش مدل و ضریب رگرسیون

ضریب تعیین	ضریب همبستگی	سطح معناداری
۰,۶۸۷	۰,۳۶۷	۰,۰۰۱

جدول ۹ بیانگر میزان ضریب همبستگی بین متغیرهای فرضیه دوم مبنی بر حسابداری قضایی و کاهش اختلال در روند سرمایه‌گذاری می‌باشد. همانگونه که گزارش شده است میزان ضریب تعیین برابر 0.687 می‌باشد. این امر بدان معنی است که کاهش اختلال در روند سرمایه‌گذاری توانسته 68.7% درصد تغییرات متغیر وابسته یعنی حسابداری قضایی را در مدل رگرسیون نشان دهد.

نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل سوال سوم پژوهش مبنی بر آیا بین حسابداری قضایی و افزایش بنیان اقتصادی شرکت‌ها رابطه معناداری وجود دارد؟ با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون در ادامه گزارش شده است.

جدول ۱۰. ضریب همبستگی پیرسون بین حسابداری قضایی و افزایش بنیان اقتصادی شرکت‌ها

افزایش بنیان اقتصادی شرکت‌ها	حسابداری قضایی		
۰,۴۱۴	۱	ضریب پیرسون	حسابداری قضایی افزایش بنیان اقتصادی شرکت‌ها
۰,۰۰۰		سطح معناداری	
۸۰	۸۰	تعداد	
۱	۰,۴۱۴	ضریب پیرسون	
	۰,۰۰۰	سطح معناداری	
۸۰	۸۰	تعداد	

جدول شماره ۱۰ میزان تاثیر متغیر مستقل یعنی افزایش بنیان اقتصادی شرکت‌ها و متغیر وابسته یعنی حسابداری قضایی را نشان می‌دهد. با توجه به اینکه سطح معنی‌داری کوچکتر از $0/05$ است، بنابراین به طور کلی می‌توان گفت متغیر مستقل بر متغیر وابسته اثرگذار است. در نتیجه می‌توان گفت که بین حسابداری قضایی و افزایش بنیان اقتصادی شرکت‌ها رابطه معناداری وجود دارد؛ به عبارت دیگر با توجه به ضریب همبستگی مثبت افزایش بنیان اقتصادی شرکت‌ها می‌توان گفت حسابداری قضایی و افزایش بنیان اقتصادی شرکت‌ها رابطه معناداری وجود دارد و با افزایش آن بنیان اقتصادی شرکت‌ها بهبود خواهد یافت.

جهت معنادار بودن رگرسیون جدول ۱۱. آزمون

متغیر	مجموع مربعات	میانگین مربعات	درجه آزادی	F	سطح معناداری
رگرسیون	۶,۱۷۷	۶,۱۷۷	۱	۱۶,۱۰۷	۰,۰۰۰
باقی مانده	۲۹,۹۱۱	۰,۳۸۳	۷۸	-	-
کل	۳۶,۰۸۸	-	۷۹	-	-

جدول ۱۱ میزان متغیر مستقل یعنی افزایش بنیان اقتصادی کشور بر متغیر وابسته یعنی حسابداری قضایی را نشان می‌دهد. همانطور که مشاهده می‌کنید مقدار معنی‌داری کوچکتر از $0/05$ است بنابراین به طور کلی می‌توان گفت متغیر مستقل بر متغیر وابسته اثرگذار است. در نتیجه می‌توان گفت که بین حسابداری قضایی و افزایش بنیان اقتصادی کشور رابطه معناداری وجود دارد.

جدول ۱۲. آزمون برآش مدل و ضریب رگرسیون

سطح معناداری	ضریب همبستگی	ضریب تعیین
۰,۰۰۰	۰,۴۱۴	۰,۸۰۱

جدول ۱۲ بیانگر میزان ضریب همبستگی بین متغیرهای فرضیه سوم مبنی بر حسابداری قضایی و افزایش بنیان اقتصادی شرکت‌ها می‌باشد. همانگونه که گزارش شده است میزان ضریب تعیین برابر ۰,۸۰۱ می‌باشد. این امر بدان معنی است که افزایش بنیان اقتصادی شرکت‌ها توانسته ۰,۸۰۱ درصد تغییرات متغیر وابسته یعنی حسابداری قضایی را در مدل رگرسیون نشان دهد.

۶. نتیجه گیری و پیشنهادات

در پژوهش حاضر رابطه بین حسابداری قضایی و سلامت اقتصاد (پولشویی) مورد بررسی قرار گرفت. پول شویی یکی از عواملی است که موجب فساد اقتصادی جوامع می‌شود و جامعه را از پیشرفت و توسعه اقتصادی باز می‌دارد. همچنان که در بسیاری از کشورها شاهد ضعف فعالیت اقتصادی به خاطر استفاده از پولهای نامشروع هستیم. با توجه به وجود پولشویی در جامعه و محیط کسب و کار، استفاده از حسابداری قضایی به جهت پیشگیری از پولشویی به عنوان یکی از عوامل موثری که به نظام اقتصادی کشور آسیب وارد می‌نماید، امری ضروری می‌باشد؛ به عبارت دیگر می‌توان گفت سلامت اقتصاد به عنوان یک عامل مهم و ضروری برای هر کشوری محسوب می‌شود. در صورتی که اقتصاد در یک کشور از سلامت کافی و مناسب برخوردار باشد، می‌توان گفت که اقتصاد در ان جامعه در مسیر درست گام برداشته است. از طرفی حسابداری قضایی به عنوان یک عنصر اصلی و ضروری جهت بررسی سلامت اقتصاد در هر جامعه می‌باشد. جوامع می‌توانند با استفاده از حسابداری قضایی میزان سلامت را در اقتصاد سنجیده و در صورت وجود انحراف در آن، اقتصاد را به سمت مسیر درست و صحیح هدایت نماید. هدف اصلی پژوهش حاضر بررسی رابطه حسابداری قضایی با سلامت اقتصاد (پولشویی) می‌باشد. یافته‌های حاصل از پژوهش نشان داد که بین حسابداری قضایی و سلامت اقتصاد (پولشویی) به علت داشتن سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ رابطه معناداری وجود دارد؛ به عبارت دیگر در صورت بکارگیری حسابداری قضایی در سطح کشور می‌توان سلامت اقتصاد را تضمین نمود. از طرفی نتایج حاصل از پژوهش نشان داد که فرضیه دوم مبنی بر بین حسابداری قضایی و کاهش اختلال در روند سرمایه‌گذاری رابطه معنی داری وجود دارد، به علت داشتن سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ مورد تایید می‌باشد و چنانچه در روند سرمایه‌گذاری هیچگونه اختلال و مشکلی وجود نداشته باشد، می‌توان گفت که یکی از مهمترین دلایل اصلی آن می‌تواند بکارگیری حسابداری قضایی باشد. لذا می‌توان گفت که بین حسابداری قضایی و کاهش اختلال در روند سرمایه‌گذاری رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. از طرفی نتایج حاصل از پژوهش نشان داد که فرضیه سوم مبنی بر بین حسابداری قضایی و افزایش بنیان اقتصادی شرکت‌ها رابطه معناداری وجود دارد، به علت داشتن سطح معناداری قابل قبول و ضریب همبستگی مناسب مورد تایید و پذیرش می‌باشد. همچنین می‌توان گفت که با بکارگیری حسابداری

قضایی، بیان اقتصادی شرکت‌ها افزایش خواهد یافت. در واقع با استفاده از حسابداری قضایی می‌توان به جلوگیری از جرائمی همچون پولشویی کمک نمود که این امر نیز منجر به کاهش اختلال در روند سرمایه‌گذاری و افزایش بیان اقتصادی کشور می‌شود. نتایج حاصل از پژوهش حاضر با سایر مطالعات همچون دارابی و همکاران (۱۳۹۶)، ولیبور (۱۳۹۶)، حساس یگانه و همکاران (۱۳۹۴)، ایسا و همکاران (۲۰۱۵)، حبیب و همکاران (۲۰۱۷) و بارن و همکاران (۲۰۱۸) همسو و مطابقت لازم را دارد.

حدودیت‌ها

هر پژوهشی در بطن خود یکسری محدودیت‌ها خواهد داشت که در مسیر تحقیق آن ظاهر شده و امر پژوهش را با مشکلاتی روبرو می‌نماید که تعمیم نتایج را با دشواری همراه می‌سازد. پژوهش حاضر نیز از این قائد مستثنی نبوده و دارای محدودیت‌هایی به شرح زیر بوده است:

- در نظر گرفتن بخشی از حسابداران قضایی به عنوان جامعه آماری که این امکان تعمیم پذیری یافته‌ها به کل جامعه قضایی وجود ندارد.
- ابزار پژوهش حاضر پرسشنامه می‌باشد که خود گزارشی است که به دلیل این مسئله وجود سطحی از خطای امکان پذیر است.

پیشنهادات

۱. استفاده از جرائم سنگین جهت جلوگیری از پولشویی به منظور کمک به افزایش بیان اقتصادی کشور
۲. نظارت‌های شدید از سوی دادگستری بر حسابداران قضایی به منظور جلوگیری از بروز خطای اشتباہ از سوی آنان
۳. تصویب استانداردها و دستورالعمل‌هایی از طرف مقامات نظارتی به منظور تنظیم فعالیت‌های قضایی حسابداران قضایی

منابع و مآخذ

۱. بافنده، صادق و مفیدی، علی (۱۳۹۵). سنجش تاثیر شاخص رقابت پذیری GCI بر رشد اقتصادی در کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته برگزیده. *مجله اقتصاد و توسعه منطقه‌ای*، ۲۳(۲)، ۶۵-۹۵.
۲. باقرزاده، احمد (۱۳۹۲). *جرائم اقتصادی و پولشویی*. انتشارات مجده.
۳. جزایری، مینا (۱۳۹۰). *پولشویی و موسسات مالی*. *مجله مجلس و پژوهش*، ۳۷(۱۰)، ۹۵-۱۰۴.
۴. چالاکی، پری و قادری، بهمن (۱۳۹۴). حسابداری قضایی و نقش آن در پیشگیری و کشف تقلب. *مطالعات حسابداری و حسابرسی*، ۱۶(۱۴)، ۵۴-۷۴.
۵. حساس یگانه و یحیی، ظهیر، مصطفی و غفاری، زهرا (۱۳۹۵). بررسی رابطه میان نقش نظارتی حسابرسان و ارتقای سلامت نظام اداری. *فصلنامه علمی پژوهشی دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت*، ۵(۱۸)، ۸۳-۹۳.
۶. دارابی، رویا، دهقان، حبیب الله و جعفری، نادر (۱۳۹۶). بررسی نقش حسابدار قضایی در دادرسی جرم پولشویی. *مجله پژوهش حسابداری*، ۲۴، ۸۶-۱۰۱.
۷. ساکی، محمدرضا (۱۳۹۳). *حقوق کیفری اقتصادی*. تهران، نشر جنگل.
۸. سرداری، روزبه و خلیل زاده، محمد (۱۳۹۴). نگاهی به پولشویی در بازار سرمایه. *پژوهش حسابداری*، ۱۷، ۸۰-۹۲.

۹. سلاطین، پروانه و اسلام بلچی، سحر (۲۰۱۷). تاثیر کیفیت محیط زیست بر اقتصاد سلامت. علوم و تکنولوژی محیط زیست، ۱۰۷، ۶۸-۱۲۱.
۱۰. صادقلو، احمد و دانشجو، حامد. (۱۳۹۵). چالش ها و کاستی های مبارزه با پوششی در حقوق ایران. فصلنامه تحقیقات حقوق خصوصی و کیفری، ۲۹، ۵۳-۷۲.
۱۱. فاطمی، محمد رضا. (۱۳۹۸). پوششی و مجازات های آن در ایران. کنفرانس بین المللی مطالعات حقوقی و قضایی، ۱۴-۱۳
۱۲. میرزاده، مهناز و ابوالفضل، غیاثوند (۲۰۱۶). پوششی و تاثیر آن بر بخش های مختلف اقتصاد. کنفرانس بین المللی مهندسی صنایع و مدیریت.
13. Barone, R., Delle Side, D., & Masciandaro, D. (2018). Drug trafficking, money laundering and the business cycle: Does secular stagnation include crime?. *Metroeconomica*, 69(2), 409-426.
14. Bhasin lal. M. (2013). Survey of appropriate skills required db forensic accountants: empirical evidence from a developing economy. *International journal of Accounting and Economics Studies*, 1(2), 53-73.
15. Bradford, W., Chen, C., & Zhu, S. (2017). Conservative Accounting, IFRS Convergence and Cash Dividend Payments: Evidence from China. *European Financial Management*, 23(3), 376-414.
16. Chui, I., Pike, B. (2013). Auditors' Responsibility for Fraud Detection: New Wine in Old Bottles?. *Journal of Forensic & Ivvestigative Accounting*, 5(1), 203-233.
17. Garrison, L. P., Neumann, P. J., Willke, R. J., Basu, A., Danzon, P. M., Doshi, J. A., ... & Ramsey, S. D. (2018). A health economics approach to US value assessment frameworks—summary and recommendations of the ISPOR Special Task Force report. *Value in Health*, 21(2), 161-165
18. Gottlieb, O. (2014). Can Governance and Forensic Accounting Metrics Predict Stock Returns.
19. Habib, A., Hasan, M. M., & Al-Hadi, A. (2017). Money laundering and audit fees. *Accounting and Business Research*, 48(4), 427-459.
20. Isa, Y. M., Sanusi, Z. M., Haniff, M. N., & Barnes, P. A. (2015). Money Laundering Risk: from the bankers' and regulators perspectives. *Procedia Economics and Finance*, 28, 7-13
21. Kleinman, G., & Anandarajang A. (2011). Inattentional Blindness and its Relevance toTeaching Forensic Accounting. *Journal of Accounting Education*, 29, 37-49.
22. Modougu, K.P. Anyaduba, J.O. (2013). Forensic Accounting and Financial Fraud in Nigeria: An Empirical Approach. *International Journal of Business and Social Science*, 4(7), 281-298.
23. Oyedokum, G.E. (2014). Forensic Accounting and Invetigation: A Means of Curbing Money Laundering Activities in Nigeria. 15, 1-26.
24. Ozili, P. (2015). Forensic Accounting and Fraud. *International Journal of Accounting and Economics Studies*, 3(1), 63-68
25. Salleh, K., Ab Aziz, R., & Bakar, Y. N. A. (2014). Accrual accounting in government: Is fund accounting still relevant?. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 164, 172-179.

26. Shanikat, M., Khan, A. (2013). Culture- Specific Forensic Accounting Connceptual Framework: A Skills Set Theoretical Analysis. International Journal OF Business and Management, 8(15),110-118.
27. Singleton, T. W., Singleton, A. J., Bologna, G. J., & Lindquist, R. J. (2010). Fraud auditing and forensic accounting. John Wiley & Sons.
28. Zaiton. H., Normah. O.,& Muaz. A. (2015). When property is the criminal confiscating proceed of money laundering and terrorist financing in Malaysia, inter, International Accounting And business Conference, IABC 2015.

The relationship between judicial accounting and economic health (money laundering)

Roholah Vafaeipoor *¹

Date of Receipt: 2020/05/21 Date of Issue: 2020/06/06

Abstract

Judicial accounting can play a special role as a unique indicator for discovering facts and discovering fraud in order to clarify the facts. The purpose of this study was to investigate the relationship between judicial accounting and economic health (money laundering). For the purpose of this study, the applied study is descriptive-survey method. For this purpose, the statistical society includes 100 judges involved in financial affairs in legal courts. Using Morgan sampling method, 80 people were considered as sample size. SPSS22 software was used to investigate the purpose of the research and analyze the data. The results of hypothesis testing and data analysis indicate that there is a meaningful and direct relation between economic health (money laundering) variables, decreasing disruption of investment process and increasing the economic base with judicial accounting.

Keyword

Judicial accounting, money laundering, economic foundation, investment

^{1*}*. Ph.D. Student of Accounting, Islamic Azad University, kazerun Branch, Shiraz, Iran. (Correspond Author Email: r.vafaei231@gmail.com)